3. КРЕДИТНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Диба М. І., декан кредитно-економічного факультету,
д-р екон. наук, професор

ПРОДУКТИВНЕ НАВЧАННЯ НА ФАКУЛЬТЕТІ — ПЕРШІ КРОКИ

Минулого року рішенням Вченої ради університету у якості педагогічного експерименту було запроваджено нову магістерську програму «Економічна безпека фінансових установ», особливістю якої є використання при викладанні дисциплін методики продуктивного навчання. Відповідно до цієї методики головна увага спрямовується на індивідуалізацію навчання студентів і їх практичну підготовку. Основні завдання щодо впровадження магістерської програми і методики продуктивного навчання було покладено на кафедру менеджменту банківської діяльності.

Слід зазначити, що кафедрою було своєчасно розроблено основні методичні та нормативні матеріали, проведено роботу серед студентів щодо обрання ними для навчання вказаної магістерської програми, а також проведено ряд інструктивно-методичних занять з викладачами, залученими до проведення занять з дисциплін спеціальної частини програми. Так, крім матеріалів самої програми, розроблено «Методичні рекомендації до організації і методики проведення круглого столу» з участю фахівців фінансових установ, які опікуються питаннями економічної безпеки підприємств, що надають послуги у сфері забезпечення фінансової, кадрової, інформаційної безпеки, а також за участю преси. З метою ефективнішої організації та продуктивної роботи студентів розроблено «Методичні рекомендації студентам», у яких розкриваються не тільки форми та методи самостійної роботи, а й надаються поради щодо виконання студентами, передбачених дисциплінами програми, індивідуальних завдань. За кожним із студентів для методичного керівництва їх самостійною роботою

закріпляється викладач-консультант, а по кожному із виконаних студентами індивідуальних завдань передбачена експертна оцінка фахівців фінансових установ.

Формування практичних навичок передбачено здійснити у ході практичних занять і тренінгу, для чого розроблюється між предметний навчально-методичний посібник з викладенням у ньому певної виробничої ситуації в динаміці її розвитку та рішень, поведінки і способів діяльності фінансових установ. Практичні заняття проводяться методом опрацювання готових рішень та їх оцінки з боку студентів. Таким чином, студенти вчаться основам формування правильних рішень і поведінки відповідно до визначеної ситуації. У ході ж тренінгу такі рішення і форми поведінки студенти виробляють і пропонують самі.

Перші кроки впровадження магістерської програми та методики продуктивного навчання, яка є основою опанування програми, дозволяють зробити такі висновки:

1. Ні назва програми з її особливою методикою вивчення дисциплін, ні певні заходи з їх презентації не справили особливого враження на студентів. Останні були пасивні у добровільному їх виборі. Разом з тим, ті хто обрали програму, у більшості своїй виявились активними прихильниками напряму безпеки бізнесу і свідомо, з великим прагненням і серйозними очікуваннями прийшли на навчання. З перших же занять більша частина студентів проявили ініціативу, наполегливість і добре відношення до процесу навчання. Цьому сприяло і доброзичливе відношення до студентів з боку викладачів, різноманітні форми і методи занять, незвичні для них форми оцінювання знань і залучення до проведення окремих занять викладачів з інших вузів, а також представників банків, інвестиційних та інших компаній, підприємств, що спеціалізуються на окремих питаннях безпеки підприємницької діяльності.

2. Значну зацікавленість до опанування навчальних матеріалів і захоплення у студентів викликали практичні заняття з використанням технічних, програмних, інформаційних засобів, різних методик роботи щодо мінімізації ризиків діяльності суб'єктів господарювання, які проводили фахівці підприємств. Студенти мали змогу не тільки спостерігати як працюють ті чи інші методики, а й самі могли використати їх у ході занять, отримуючи відповідні результати і оцінювати їх ефективність.

3. Усі заняття, проведені з дисциплін спеціальної частини програми, були досить насичені новим навчальним матеріалом, що у сукупності з активними методиками навчання та великою кількістю інструктивно-методичних матеріалів сприяло не тільки якіс-

ному засвоєнню навчального матеріалу, а і підвищенню зацікавленості студентів до навчання. У більшості занять вперше було досягнуто 100 %-го відвідування їх студентами.

4. Додатковим методичним прийомом було застосування інформаційного супроводження окремих занять засобами масової інформації. Частина занять висвітлювалось на сторінках мережі Інтернет з фотоілюстрацією їх проведення. На окремі заняття запрошувались представники редакцій спеціалізованих видань , таких як журнали «Бизнес и безопасность» та «Інформація и безпека», які не тільки взяли на себе публікацію матеріалів із занять, а і запропонували студентам надати до публікації свої матеріали. Такий підхід був дуже до вподоби студентам і деякі з них надали для публікації свої матеріали.

5. Разом з тим, як виявились, студенти не готові самостійно реалізовувати свої знання у відповідні інтелектуальні продукти і надавати їх до публічної оцінки. Виконання індивідуальних завдань як підсумкової оцінки по дисциплінах спеціальної частини програми поки що іде досить складно. Протягом попереднього навчання студенти звикли звітувати за вивчення дисциплін окремими частками знань, або ж шляхом складання іспиту, що не вимагало від них формувати власні думки та відношення до отриманих знань, об'єднувати окремі знання у відповідні професійні компетенції. За таких умов ефективно реалізувати педагогічний задум щодо повного і якісного впровадження методики продуктивного навчання лише в межах частини магістерської програми досить складно, а то й узагалі не реально.

Це дозволяє відстоювати пропозицію щодо впровадження в практику навчання студентів принаймні не пізніше, як на 3—4 курсах.

У той же час це лише перші кроки навчання за методикою продуктивного навчання. Більш повне враження і висновки можна буде отримати лише після завершення програми навчання.

Зубок М. І., проф. кафедри менеджменту
банківської діяльності, канд. воєн. наук, професор

МЕТОДИКА КРУГЛОГО СТОЛУ У ПРОВЕДЕННІ АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ ІЗ СТУДЕНТАМИ

Започаткована на кредитно-економічному факультеті програма магістерської підготовки «Економічна безпека фінансових установ» орієнтована на методику продуктивного навчання, яка